de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

DERDE JAARGANG
No 3 — 18 JANUARI 1952

Alleen voor abonné's van PANORAMA
5 ct.

HOE GAK

Het was winter. Het weer was echter nog lekker zacht. Gak, de gans, die op de boerderij woonde, wandelde wat aan de oever van de sloot, die langs het land van haar baas liep. Ze was aan haar ochtendwandeling bezig. Wat is het stil, dacht Gak. Dat komt natuurlijk, omdat het winter is. De meeste vogels zijn naar warmer streken gegaan en veel dieren doen nu een winterslaap. Plotseling bleef Gak staan. Hé, wat hoorde ze daar weer een bekend geluid. „Ik dacht werkelijk, dat ik een kikker hoorde kwaken," zei ze zachtjes tot zichzelf. Ze lachte. Nee, dat kon niet. Ze had het zich maar verbeeld, want er was in de hele omtrek geen kikker meer te ontdekken. Ook die hielden hun winterslaap in de modder van de sloot.

Maar Gak had zich niet vergist, want toen ze een eindje verderop kwam, zag ze tóch een kikker in de sloot zwemmen. Hoe kon dat nu?

Snel waggelde ze naar de plek toe. Naderbijgekomen, riep ze uit: „Nee maar, Groentje, ben *jij* het? Hoe kom *jij* nu hier? Jij behoort toch te slapen?"

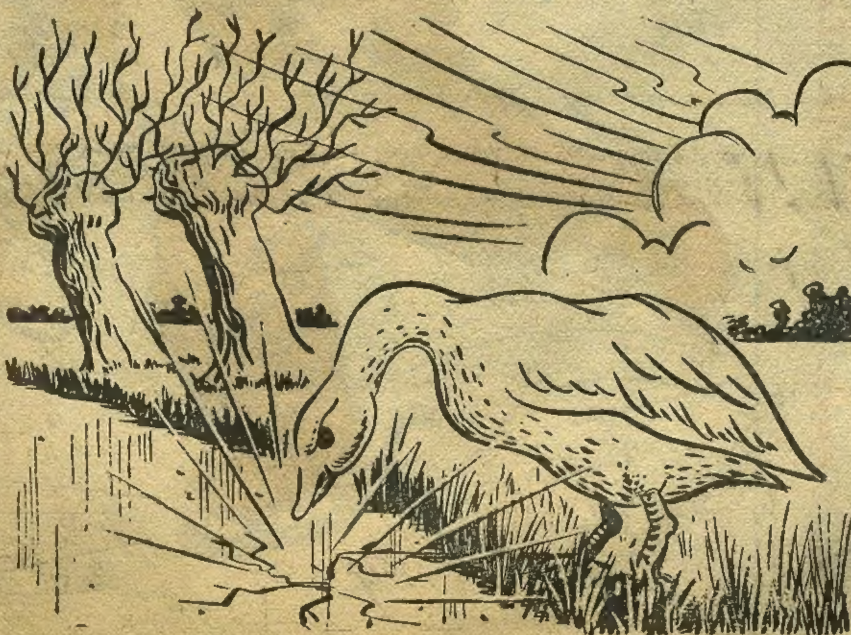
„Nee, Gak," zei Groentje, die de gans had opgemerkt, naar de kant toezwom en op de oever kroop, „zoals je ziet, slaap ik niet. Ik had geen zin om weer een hele winter in de modder te zitten."

„Ja, maar je weet niet, wat er boven je hoofd hangt, Groentje? Nu is het weer nog zacht en lekker, maar straks als het gaat vriezen, dan wordt het heel koud en . . . ."

Maar Groentje liet de gans niet uitspreken. Terwijl hij in het water sprong, riep hij zorgeloos: „Met de kou zal het best meevallen, hoor! Ik heb er nog absoluut geen last van!"

„Je zult het nog wel zien!" riep Gak de kikker nog achterna, maar deze hoorde het al niet meer.

Er was een week verlopen na het gesprek van Gak en Groentje. De kikker zat aan de kant van de sloot. Hij rilde van de kou. Dat was ook geen wonder, want het weer was slecht geworden en het werd nog erger. Een harde, koude wind blies over de kale velden. Wist ik maar een plekje, waar het wat warmer was, dacht hij. Opeens schoot hem iets te binnen. Weet je wat hij deed? Hij ging naar de schuur van de boerderij; daar lag hooi en stro en het zou er allicht beter zijn dan buiten. Misschien was het weer morgen beter. En met grote sprongen haastte Groentje zich naar de schuur. Door een kier onder de deur kon hij er gemakkelijk inkomen. In de schuur nestelde hij zich behaaglijk in het hooi en weldra viel hij in slaap.

Drie dagen en

GROENTJE HIELP

drie nachten sliep hij aan één stuk door. Toen werd hij wakker. Hij kroop uit het hooi. Brrrr, wat wat hij koud. Nee, dat hooi verwarmde hem ook al niet meer. In het begin ging het wel, maar op de duur was het toch niks gedaan voor kikkers om er in te slapen.

„Ik ga gauw naar de sloot terug en kruip ook maar in de modder; dat is heel wat beter," bromde hij, „dan lijd ik tenminste geen kou meer en word niet stijf."

Terwijl hij naar de sloot sprong om zijn plan te gaan uitvoeren, ontmoette hij Gak, de gans. „Waar moet je heen?" vroeg deze hem.

„Ik? Ik kruip gauw in de modder. Het is me hier veel te koud," antwoordde Groentje haar. Gak keek bedenkelijk. „Dat zal je niet meevallen," zei ze somber. „Je kunt niet meer in het water komen, want de hele sloot is toegevroren."

De bek van Groentje viel open van verbazing. Met moeite bracht hij uit:

„Ik .... kan .... niet .... meer .... in het .... water .... komen ....? De .... s .... sl .... sloot is .... toegevroren .... w .... w .... wat bedoel je, Gak?"

„Nou, toegevroren natuurlijk. De hele sloot is met ijs bedekt. O, maar jij weet natuurlijk niet wat dat is, hè? Ik zal het je vertellen. 's Winters als het gaat vriezen, dan wordt het zó koud, dat het water hard wordt. Er komt dan een hele dikke witte korst op en die korst noemen de mensen ijs. Dat ijs is heel hard en daarom kun jij er niet doorheen komen. Kom maar mee, dan zal ik het je laten zien."

Samen gingen ze naar de sloot. En ja, Gak had de waarheid gesproken. Groentje zag het nu ook. De hele sloot was toegevroren.

„Wat moet ik nu doen, Gak?"

vroeg Groentje op huilerige toon. „Ik weet niet, wat ik moet beginnen. Ik heb het zo koud en ik wil niet hier blijven. Dan ga ik dood van de kou ook. Oooo, was ik maar niet zo eigenwijs geweest en met de andere kikkers meegegaan."

Ja, Gak wist ook niet, wat zij er aan doen moest. Het was een moeilijk geval. Nadenkend wreef ze met haar snavel door haar veren.

„Wacht eens even, Groentje, ik weet wat," riep ze eensklaps uit. „Ik zal proberen je te helpen."

Voordat de kikvors haar iets had kunnen vragen, stapte de gans naar de kant van de sloot, boog zich voorover en begon met haar snavel op het ijs te hakken. Het viel niet mee, maar ze hield vol en hamerde net zolang, tot er een gat in het ijs kwam.

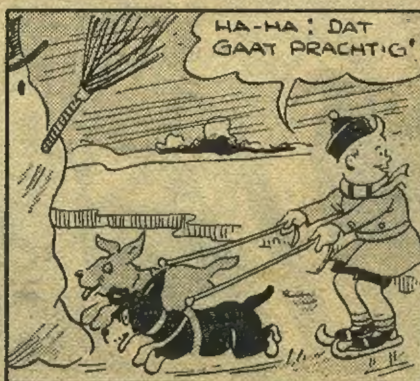
Daarna richtte ze zich op. „Hè, hè, dat was een zwaar werkje, maar ik heb het toch voor elkaar gekregen," zei ze voldaan. Nu begreep Groentje het. Eerst had hij wel een beetje verwonderd naar de gedragingen van de gans gekeken, maar toen er langzaam een gat in het ijs kwam, besefte hij, dat Gak zich zo voor hém inspande. Met een beverige stem zei hij: „Gak, ik zal nooit vergeten, dat je dit voor mij hebt gedaan. Ik dank je heel, heel erg hartelijk. Als jij me niet geholpen had, was ik misschien wel doodgegaan van kou en honger." Hij gaf ontroerd Gak een poot. Toen sprong hij in het gat, zwom naar de bodem van de sloot en viel in de modder in een lange, diepe slaap.

„Tot ziens in de lente, Groentje," mompelde Gak. Tevreden waggelde ze daarna naar de boerderij.

A. v. V.

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Poes Katrijntje is ziek

1

Kleine Poes Katrijntje is zo vreeslijk naar,
O, wat bonst haar hoofdje en doet haar wang toch raar!
Die wang wordt maar steeds dikker en 't oortje doet zo'n pijn.
Wat zou er met Katrijntje, ons poesje, toch wel zijn?

2

Ik laat de dokter komen, zei moeder Poes kordaat,
En 't is nu maar het beste, dat je naar bedje gaat.
En 's middags kwam de dokter, een dokter met een bril.
Hij had ook nog een baardje en heette dokter Pil.

3

De dokter nam de koorts op en keek eens naar die wang,
En zei: je hebt de bof, kind, maar dat duurt niet zo lang.
Je moet wat poeders slikken, een weekje in je bed.
Dan is het wel weer over. Dag, kleine Katrinet!

4

En ja, hoor, na een weekje was 't wangetje weer plat,
Katrijntje was weer beter; wat héérlijk vond ze dat!
En weet je wat haar moeder voor haar wel had bewaard?
Een zakje vol met zuurtjes en 'n flink stuk mokkataart!

J.

LEERRIJKE LESSEN

Een paard en een hert hadden ruzie.

Over een wei, waarop mals gras groeide. Het hert slaagde er in het paard weg te jagen en het paard dacht aan niets anders dan aan: wraak.

Wat deed het paard? Het ging naar een sterke man en zei: als jij dat hert doodt, dan zal ik jou mijn hele leven dienen.

Dus sprong de man op de rug van het paard en ging op zoek naar het hert.

Nu zal dat domme hert wel merken, wie de baas is, dacht het paard

Inderdaad. Maar ook het paard merkte weldra, wie de baas was.

Het hert was dood. Zeker. Het paard had wraak genomen. Maar ten koste van wat? Het was uit met de vrijheid, het was uit met het huppelen en springen door bossen en weiden.

HET PAARD EN HET HERT

Het was de man, die voortaan voorschreef, wat het paard te doen en te laten had. Wat zat dat bit soms pijnlijk in de mond, wat prikten die sporen in de flanken en wat trok dat leidsel de trotse kop omlaag!

Wat had de wraak opgeleverd? Slaafse onderdanigheid en het verlies van de vrijheid. Niet voor enkele dagen, enkele weken of maanden, maar voorgoed.

Horen we niet vaak: ik zal het hem of haar betaald zetten?

Denken we daarbij ook aan de gevolgen voor onszelf en of wij er ons naderhand geen bitter verwijt van zullen maken, dat we aan de gevaarlijke influisteringen van een plotselinge driftbui een al te gewillig oor hebben verleend?

Denk eens om het paard en het hert.

ONZE WONDERE WERELD

ZWERVERS DOOR HET HEELAL

BEHALVE DE AARDE MAKEN ER NOG ANDERE PLANETEN DEEL UIT VAN ONS ZONNESTELSEL. GAANDE VAN DE ZON, VINDEN WE ACHTEREENVOLGENS:

MERCURIUS
HET DICHTST BIJ DE ZON OP 58 MILLIOEN KILOMETERS. ZE DRAAIT IN 88 DAGEN EENMAAL OM DE ZON.

VENUS
STAAT AL OP 108 MILLIOEN KILOMETERS EN SCHIJNT OMRINGD DOOR DIKKE WOLKENLAGEN. VENUS IS OF MORGEN- OF AVONDSTER AAN ONZE HEMEL.

MARS
IS EEN PLANEET MET VEEL DUBBELE STREPEN, DIE MEN VROEGER ALS KANALEN BESCHOUWDE. ER SCHIJNEN OOK ZEEËN EN POOLGEBIEDEN OP VOOR TE KOMEN.

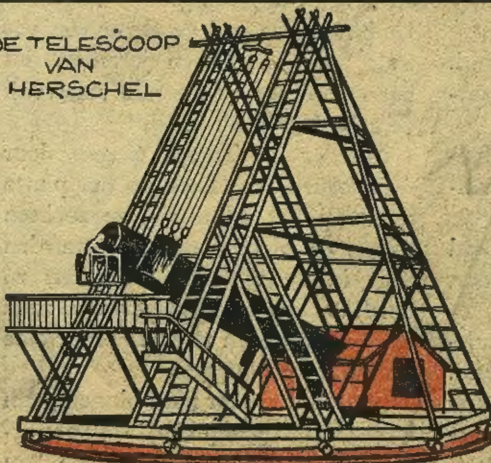
JUPITER HEEFT AL EEN AFSTAND VAN 775 MILLIOEN KILOMETER EN IS VEEL GROTER DAN DE AARDE. DEZE PLANEET HEEFT NEGEN MANEN.

SATURNUS
IS EEN VAN DE MOOISTE PLANETEN, DANK ZIJ DE BREDE RING, DIE ER OMHEEN LOOPT. DE AFSTAND TOT DE ZON BEDRAAGT 1500 MILLIOEN KILOMETER.

PORTRET VAN WILLIAM HERSCHEL, DE MAN, DIE URANUS (DE ZESDE PLANEET) ONTDEKTE.

GROOTTEVERHOUDING NEPTUNUS AARDE.

HET RODE MUTSJE

Er was eens een meisje, dat Toosje heette. Toosje had een grote doos met allerlei hoedjes. Ze had een leuke bruine alpino, een geel strohoedje met bloemetjes, een regenkapje, een vilthoedje met een groene veer, en zo zou ik nog even door kunnen gaan met opnoemen. Maar het liefst van al droeg Toosje het grappige rode mutsje, dat moeder voor haar had gebreid.

Op zekere dag was het guur en stormachtig weer. Moeder trok Toosje haar manteltje aan en zette haar rode mutsje op. Toen ging Toosje buiten spelen, in de tuin. Ze liep meteen op de schommel af, die onder de grote appelboom hing.

Heerlijk ging het schommelen vandaag, zo met de wind in haar rug! Toosje hoefde zelf helemaal geen moeite te doen; het ging wel vanzelf. Dat de wind ook koud en guur was, hinderde haar niet. Ze was immers fijn warm aangekleed.

Hoepla, daar kreeg de schommel weer een flinke ruk! Maar . . . . de ondeugende wind deed ook nog wat anders; hij blies zo maar Toosje's rode mutsje van haar krullekopje en nam het mee, een heel eind weg . . . .

Toosje zelf merkte er niets van, zo'n plezier had ze in het schommelen. Maar moeder zag het direct, toen ze Toosje kwam roepen om een beker melk te drinken.

„Waar is je rode mutsje?" vroeg ze.

Toosje greep naar haar hoofd. „Het is weg!" zei ze ontdaan. „Daarnet had ik het nog op."

„De wind zal het hebben afgewaaid," troostte moeder. „We vinden het wel terug."

Ze dacht, dat je zo'n vuurrood mutsje vast en zeker direct moest zien liggen in de tuin.

En dus zochten en speurden moeder en Toosje overal in het rond. Maar waar ze ook keken, van het rode mutsje was geen spoor te bekennen. Toevallig kwam de postbode aan met zijn zware tas vol brieven. „Hebt u mijn rode mutsje soms gezien?" vroeg Toosje. „De wind heeft het van mijn hoofd gewaaid."

„Ik weet het niet zeker," zei de postbode, „maar ik meende, dat ik daarnet iets roods boven mijn hoofd zag vliegen, toen ik de tuin inliep."

Moeder en Toos keken nu omhoog in de bomen. En ja, werkelijk, daar was iets roods te zien tussen de takken van de eikeboom. Maar toen ze dichterbij kwamen, zagen ze, dat het alleen maar een roodborstje was!

En dus gingen moeder en Toosje verder met zoeken. Een buurdame, die juist haar voordeur uitkwam, vroegen ze ook al of ze het rode mutsje soms gezien had.

„Wacht eens," zei die, terwijl ze rond keek. „Zie ik daar niet iets roods schemeren tussen die grote groene bladeren in de tuin?"

Moeder en Toosje liepen er op af en keken onder de groene bladeren. De buurdame had gelijk, er was iets roods te zien; alleen jammer, dat het een dikke, glanzende steel van de rabarber bleek te zijn!

Moeder en Toosje gingen door met zoeken. Ze keken op het platte dak van het schuurtje, ze zochten tussen de bloemperken, ze tuurden zelfs in de vijver. Ze zochten zó hard, dat ze op het laatst overal rode mutsjes meenden te zien! Maar elke keer was het vergeefs.

„Laten we maar naar binnen gaan en eens goed nadenken," stelde moeder tenslotte voor. „Je mutsje kan toch onmogelijk erg ver weg zijn."

„Als een ander meisje het maar niet vindt en het houdt," maakte Toosje zich bezorgd.

Om half een kwam vader thuis en die kreeg het verhaal van het verdwenen mutsje natuurlijk direct te horen. Erg veel tijd had hij niet, maar hij ging toch ook nog even zoeken in de tuin. Wat hij echter zag, geen rood mutsje.

Die middag mocht Toosje weer buiten spelen. En omdat de wind nog zo fijn hard blies, ging ze ook weer schommelen. Op en neer ging het, al hoger en hoger! Maar . . . . toen kreeg die rare wind plotseling kuren. Ineens begon hij de andere kant uit te waaien. En . . . . daar kwam warempel iets roods aangevlogen. Vlak voor Toosje's voeten bleef het liggen!

„Mijn rode mutsje," riep Toos uit. En werkelijk, het wás het rode mutsje! De wind had het weer netjes terugbezorgd.

Toosje en haar moeder zijn nooit te weten gekomen, waar het rode mutsje al die tijd geweest was. De enige die het zouden kunnen vertellen, waren de wind en . . . . een grote bessestruik ergens in de hoek van de tuin! Die wisten er beslist méér van!

Maar, wat kwam het er eigenlijk op aan? Het voornaamste was immers, dat Toosje haar rode mutsje weer terug had gekregen!

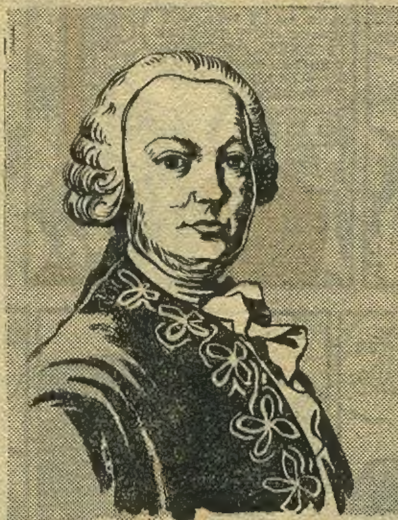
WAT ZEGT MIJN NAAM?

ONNO ZWIER

Harry had in een boek van zijn grote broer gekeken, die al een jaar op het gymnasium studeerde. Daar zou hij volgend jaar ook heengaan en hij was wel wat nieuwsgierig, welke verschrikkingen hem allemaal te wachten stonden. Het was een bloemlezing uit de Nederlandse letterkunde, welke hij ter hand had genomen en met verbazing las hij namen als Onno Zwier van Haren, Roemer Visscher, Hieronymus van Alphen, Gerbrand Adriaansz Bredero, Dirc Volkertsz Coornhert, Reyer Anslo, Stijn Streuvels. Wat een vreemde voornamen allemaal! Dirc, nu ja, dat was vanzelfsprekend Dirk; dat begreep hij wel. Maar Onno, Zwier, Roemer, Hieronymus, Gerbrand, Volkert, Reyer, Stijn: allemaal namen, waar hij nog nooit van gehoord had. Als meester ze kende, dan zou hij aan zijn namenlijst heel wat ongewone voornamen kunnen toevoegen.

Op school vertelde hij meester Dierx, welke reeks van nieuwe namen hij ontdekt had en hij was niet tevree, voor de onderwijzer beloofd had, dat hij de betekenis er van uit de doeken zou doen.

„Maar niet allemaal ineens, Harry," zei meester. „Je weet, dat ik er van houd tegelijk te vertellen, waar een naam vandaan komt, en veel tijd voor de namen kan er van de lesrooster niet af.

Laten we ons dan voor deze keer bepalen tot Onno en Zwier, die toch al zo'n beetje bij elkaar horen, omdat het de voornamen zijn van één persoon, een dichter, die van 1711 tot 1779 leefde.

Onno komt van het Oudgermaanse un, dat geven betekent, en Onno is dus iemand, die gaarne geeft. Het is dezelfde naam als Oene, waar we vroeger al eens over gesproken hebben.

Zwier komt van svintha: sterk, krachtig. De volle naam is Suither, een samenstelling van svintha en harja: leger. Maar het achtervoegsel her, dat in harja zijn oorsprong vindt, verloor geleidelijk iedere betekenis, zodat de volle kracht van de bedoeling van de naam naar svintha overging. Zwier kan men dus het best weergeven door: een krachtig, een sterk man.

Een volgende keer, Harry, gaan we met je lijstje verder."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

JONGE KEES

Op 9 Augustus 1652 ontmoetten tussen het Skagerrak en de Doggersbank twee vissersscheepjes elkaar, het een een Vlielander, het ander een Engelsman, elk bemand met acht koppen. De stuurman van de Vlielander, jonge Kees, verzocht de Engelsen om een zootje vis daar hij pas in zee was gekomen en nog geen netten had uitgeworpen; maar de Engelsen, die meenden dat ze voor de gek werden gehouden, riepen de Vlielanders toe: „Schelmen, schurken, je moest gehangen worden!" Ze begonnen met stenen te gooien en de Vlielanders beantwoordden de aanval met een lading brandhout en met alles wat ze in hun schuit los konden krijgen.

Toen de projectielen op waren, enterden zij de Engelse boot, sprongen bij de Engelsen aan boord, dreven ze in het ruim en spijkerden de luiken dicht. In het gezicht van een Engels konvooi namen ze de schuit op sleeptouw en brachten de buit naar Amsterdam. Men liet de manschappen lopen, maar de schuit bleef het eigendom der overwinnaars, die daarenboven van de admiraliteit elk een gouden rozenobel (een oud-Engelse, in de achttiende eeuw ook in Nederland gangbare gouden munt) ontvingen. Jonge Kees kreeg een gouden medaille aan een blauw lintje, waarop aan de ene zijde het wapen van de admiraliteit, aan de andere twee vissersbootjes, waarvan de bemanning elkaar met stenen en brandhout bekogelde....

Zo eindigde die zeeslag in het klein.

BAS EN BES

Na een lange tocht bereiken Bas en Bes, die uit een gesticht zijn weggelopen, een klein provinciestadje.

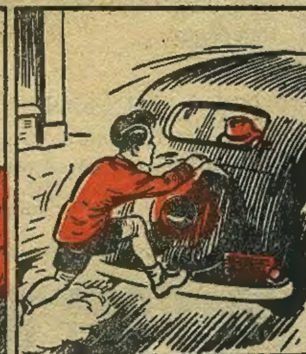

TIJL UILENSPIEGELS SCHELMENSTREKEN

Tijl had de eigenaardige gril om zich voor te doen als een geleerd professor en in Praag trad hij als zodanig op. De professoren van de universiteit besloten hem te ontmaskeren als een bedrieger en riepen hem op voor een examen. „Hoeveel liter water gaan er in al de zeeën samen?" vroeg de rector-magnificus. Tijl antwoordde onmiddellijk: „Beveel aan al de rivieren, die de zeeën voeden, stil te blijven staan en dan zal ik u zeggen, hoeveel liters water die zeeën bevatten."

Een andere professor vroeg: „Hoeveel dagen zijn er sinds Adam tot op de dag van heden verlopen?" Prompt antwoordde Tijl: „Zeven: Zondag, Maandag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag, Vrijdag, Zaterdag; dan keerden deze zelfde dagen weer terug, enzovoort." Geprikkeld vroeg een derde: „Waar is het middelpunt der wereld?" „Hier!" gaf Tijl ten antwoord. „En als u me niet geloven wilt, neem dan een touw en meet daarmee de omvang van de hele wereld."

Met die antwoorden waren de Praagse professoren volkomen overbluft. Tijl ging nu naar Erfurt, waar de professoren, die van Tijl's gevatheid gehoord hadden, zich voornamen op hun beurt hem aan de kaak te stellen. Ze beloofden hem een stevige beloning, als hij een door hen uitgekozen leerling iets zou kunnen leren. Tijl stemde toe en toen de leerling kwam, bleek het een ezel te zijn. Tijl liet niets merken en een poos later ontbood hij de professoren om te laten zien, wat zijn leerling al geleerd had.

Verwonderd zagen ze de ezel de bladzijden van een dik boek met grote letters omslaan en toen hij aan de letters i a gekomen was begon hij te balken: „i a." „Gaat hij niet aardig vooruit?" vroeg Tijl. Hij had haver gedaan tussen de bladzijden, waar de letters i en a stonden en aan de ezel geleerd de bladzijden om te slaan, tot hij aan de i-a-bladzijde kwam. Vond hij daar geen haver, dan begon hij te balken. De professoren moesten erkennen, dat Tijl het van hen gewonnen had, en gaven hem de beloning.

ACHMED

Meer dan honderd jaar geleden leefde er in een dorp in Arabië, aan de rand van de woestijn, een man die Achmed heette. Achmed bezat een kameel, en met dit trouwe dier trok hij al jarenlang nu eens naar het ene en dan weer naar het andere dorp, om er vrachten te brengen of te halen. Kamelen zijn bijzonder sterk en zij kunnen zware lasten torsen, en Bora, zo heette Achmed's kameel, droeg dan ook met gemak een vracht, die honderden kilogrammen woog. En zo zwaar beladen liep het trouwe dier bijna elke dag uren en uren ver.

Geen wonder, dat Achmed veel van Bora hield. Hij zorgde er altijd voor, haar niet ál te zwaar te belasten, en als hij aan haar zijde door het mulle en hete woestijnzand ging, praatte hij tegen haar en zei allerlei lieve en vriendelijke woorden. Hij wist wel, dat het gewillige dier dit prettig vond, en als Bora hem dan met haar goedige ogen aankeek, sprak hij altijd:

„Ja, Bora, ja .... ik weet het wel! Als je spreken kon, zou je mij vertellen, hoeveel je van mij houdt! Maar ik houd ook veel van jou, lief dier! En daarom ga ik weer wat voor je spelen."

Achmed haalde dan uit een van de zakken van zijn wijde mantel zijn fluit te voorschijn en blies daar allerlei vrolijke wijsjes op. En nauwelijks had Bora de eerste tonen gehoord, of zij strekte vrolijk haar hals, en met fier geheven kop stapte zij dan nóg vlugger voort.

Achmed wist wel, dat een kameel het geluid van een fluit heerlijk vindt, maar lang speelde hij toch nooit. Hij liet Bora dikwijls een poosje rusten, en dan vergastte zij zich aan de kleine, ronde blaadjes van de kameeldoren, een plant, die hier en daar uit het dorre en warme woestijnzand schiet en prachtige rode bloemen draagt.

Zo kon Achmed met Bora in zijn onderhoud voorzien, maar .... zo kon hij ook voor Mira, zijn vrouw, en Fatma en Omar, zijn kinderen, zorgen. Zij leefden dan ook gelukkig en tevreden en het scheen, dat dit altijd zo blijven zou.

Maar toen Fatma zeven en Omar twaalf jaar was, tóén ....

„Maar, Achmed, wat zit je daar toch bij de ingang van je woning? Waarom koester je je zo in het zonnetje, alsof de nacht je niet genoeg rust geschonken heeft? Kom, sta op en ga met Bora naar mijn huis, want je moet een zak dadels naar mijn broeder Ibrahim in Kamara brengen. Haast je, Achmed! Luiheid heeft nog niemand ook maar één bete broods gebracht!"

Hij, die zo sprak, was Hassan, het dorpshoofd. Achmed was dan ook opgestaan, en met een stem, die heel treurig klonk, antwoordde hij zacht:

„Heer, ik weet, dat die woorden waarheid zijn! Maar lui ben ik niet en ik zou ó zo graag wat willen verdienen, maar .... ik kan het niet! Bora, mijn trouwe, lieve kameel, begint oud te worden en haar krachten nemen elke dag af. En hoewel de afstand tussen Kamara en ons dorp slechts enkele uren bedraagt en één zak dadels voor een kameel maar een kleinigheid is, kan Bora de tocht tóch niet meer volbrengen. Nee, 't is geen luiheid, die mij hier zo treurig doet nederzitten, heer!"

Het oude dorpshoofd dacht een ogenblik na.

„Ja, ik begrijp wel, dat het dier je lief geworden is," antwoordde hij. „Maar .... als je het eens verkocht? Als je zó blijft zitten, verdien je niets, en dat is dom, héél dom! Je moet voor je vrouw en je kinderen zorgen."

Achmed zuchtte. Er kwamen tranen in zijn ogen.

„Ik kán Bora niet verkopen, heer! Zij is zo oud en zo stijf en zo zwak! Wie weet, hoe men háár zou slaan! Zij diende reeds mijn vader, heer! Maar ik zal u bewijzen, dat ik werken wil, en daarom ga ik de zak dadelijk halen. Niet Bora, maar *ik* zal de zak dadels naar Kamara brengen!"

Toen de oude Hassan dát hoorde, was hij even sprakeloos van verbazing. Zóveel liefde voor een dier had hij nimmer gezien! Hij legde zijn hand op Achmed's schouder en sprak:

„Je bent een brave man, en je liefde voor Bora strekt je tot grote

EN BORA

eer. Ga maar, Achmed! Ik zal je ruim betalen, hoor!"

De arme Achmed begaf zich op weg, de zak met dadels op zijn schouders. Het was een moeilijke en zware tocht, want de vruchten begonnen spoedig al zwaarder en zwaarder te wegen, en de zon schoot haar verzengende stralen neer. Op de terugweg sleepte Achmed zich met de grootste moeite voort; het zweet gutste hem van voorhoofd en

wangen, en in zijn schouders voelde hij een stekende pijn.

Achmed haastte zich zoveel hij maar kon. Als hij weer bij Hassan kwam, zou hij goed betaald worden en.... er zou voor Mira, Fatma en Omar een voedzaam avondmaal zijn. Maar vrouw en kinderen niet alléén.... ook Bora zou in die overvloed delen.... zij zou heerlijke, koele melk krijgen en geurige dadels en lekker, voedzaam gras.

Achmed strompelde voort, al maar voort. Nog een ogenblik, en dan zou hij de kleine oase bereiken, waar hij en Bora op de terugweg altijd een poosje rustten. De dappere man klemde de tanden op elkaar en zo zwoegde hij door het brandend hete zand. Maar hij hield vol, en eindelijk had hij het vruchtbare plekje in de grote zandzee bereikt.

In de kleine oase was een bron, die koel en heerlijk fris water schonk, en er groeiden dadelpalmen, kameeldorens en woestijngras in overvloed. Achmed leste zijn brandende dorst...., hij wies zich hoofd en armen en handen, maar toen kon hij niet meer. Hij strekte zich uit op het zachte, geurige gras en viel onmiddellijk in een diepe slaap.

Zo rustte de arme man urenlang, maar eensklaps werd hij met schrik wakker. Hij had gevoeld, dat iemand hem op de schouder had getikt.

„Achmed! Achmed!" klonk het vrolijk.

Met moeite kwam hij overeind en wreef zich de ogen uit. Hij zag een man, die twee kamelen bij de teugels hield.

Achmed herkende hem terstond. Hij was Baram, de meest vertrouwde knecht van het hoofd van het dorp.

„Hassan, mijn meester, heeft mij gezonden om je te halen," sprak Baram vriendelijk. „Kom, stijg op, want de avond begint al te vallen, en mens en dier zoeken een rustplaats voor de nacht. En vóór je gaat slapen, moet je natuurlijk nog naar mijn meester gaan. Hij zal je dan betalen, en je nog iets zeggen óók!"

„Ja, Achmed, ja.... van nú af is die kameel je eigendom! Zij bracht je uit de oase naar ons dorp en zij zal je óók helpen om in je onderhoud te voorzien. Je bent een brave man, Achmed, en je hebt die beloning verdiend! Ara, de herie, behoort nu tot je huisgezin!"

„Een.... een...."

Achmed kon zijn oren haast niet geloven. Een herie.... een kameel van het allerbeste en sterkste ras, die een hollend paard zelfs voorbij weet te komen!

„Heer, ik dank u.... ik dank u!" stamelde Achmed ontroerd. „Een herie.... o, ik dacht het wel! Nee, zó'n kostbaar geschenk heb ik niet verdiend! Het is te veel, heer.... veel te veel!"

Het goede dorpshoofd lachte maar eens.

„Voor iemand, die veel van dieren houdt en ze zelfs in hun ouderdom vol liefde verzorgt, is de rijkste beloning maar nauwelijks voldoende!" sprak hij ernstig. „Breng Ara nu maar vlug naar je woning, hoor! Ik hoop, dat zij je veel geluk zal brengen!"

Met de komst van Ara verdween de armoede uit Achmed's woning. Hij verdiende volop zijn brood met haar, en Mira, zijn vrouw, en Omar en Fatma, zijn kinderen, leden geen honger meer.

En.... Bora evenmin. Het trouwe, lieve dier kreeg melk en gras en hooi in overvloed en genoot nog jaren van de rust, die het zo ruimschoots had verdiend.

COR GELDHOF

ZO TERLOOPS

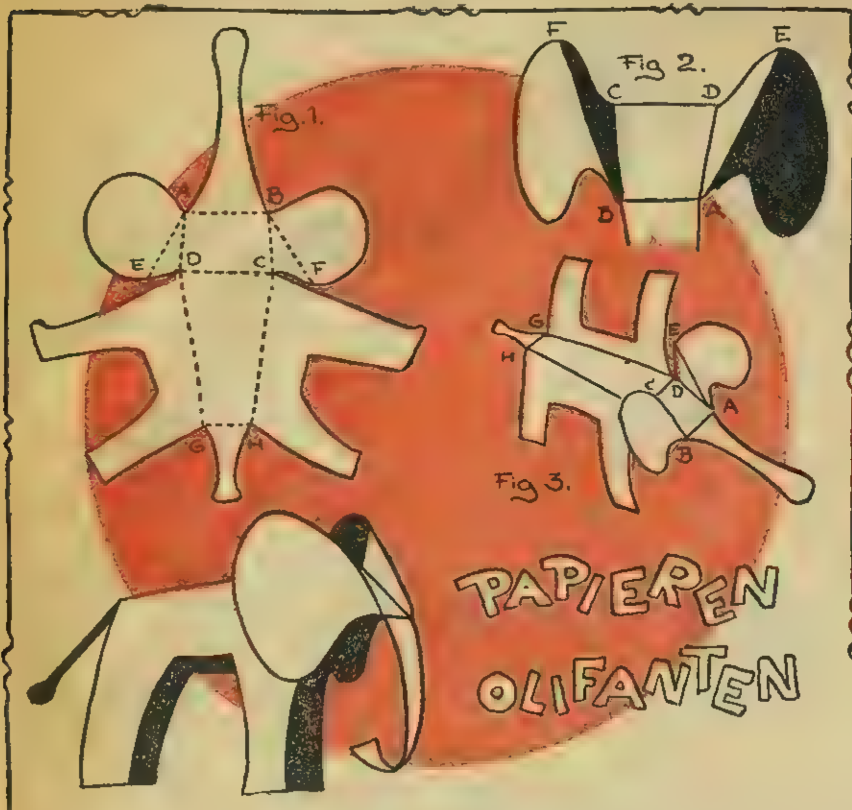

In de oude steden van Engeland bestond de functie van vogelverschrikker. Hier en daar is dit zonderlinge beroep, ter wille van traditie en herinnering, nog in het leven gehouden.

De kleine knutselaar

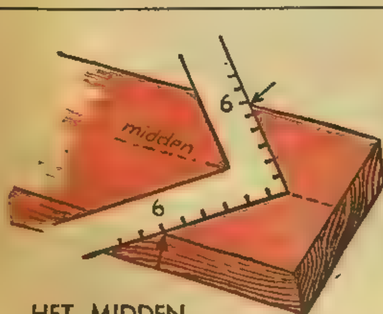

Willen jullie voor broertje of kleine zus een leuk olifantje maken uit papier of karton? Niets is gemakkelijker dan dat. Fig. 1 geeft jullie precies aan, hoe je de omtrekken moet tekenen.

Neem een stukje dun karton en teken figuur 1 over. De stippellijntjes geven precies aan, hoe je later moet vouwen. Slurf en staart zijn heel gemakkelijk. Je vouwt volgens de lijntjes AB en GH naar omlaag. De beide zijstukken vouw je eveneens naar omlaag (zie fig. 3) volgens de lijnen DG en CH. Zo komt het dier op vier poten te staan.

Nu de twee oren (fig. 2). Eerst vouw je volgens de lijnen AD en BC naar boven. Vervolgens vouw je het buitenste deel van het oor, volgens de lijntjes AE en BF, naar beneden. Door dit dubbelvouwen komen de oren iets boven de platte kop te staan. De lange slurf boetseer je ook nog een beetje bij. Je kunt hem oprollen of omhoog laten steken, zoals je 't zelf wilt. Maak op 't platte stuk ABCD nog 'n paar ogen, schilder 't hele gevalletje 'n tikje grijs en je zult eens zien wat 'n plezier broertje of zusje aan zo'n olifantje zal beleven. 't Kost niets dan een beetje papier, wat geduld en secuur tekenen. Fig. 4 stelt voor, hoe de papieren of kartonnen olifant er na afwerking uitziet. Maar lijken doet hij goed; of niet?

HET MIDDEN VAN EEN PLANK VINDEN

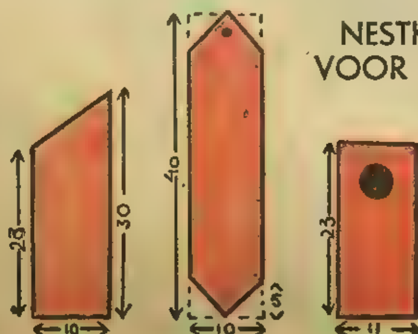
Dit is erg makkelijk als je beschikt over een rechthoek. Je legt die rechthoek op de plank, maar zo dat de indeling op beide armen precies de rand van de plank raakt. Dan wijst de top van de rechthoek precies het midden van de plank aan.

NESTKASTJE VOOR VOGELS

Te maken van een oud pakkistje.

1. Zaag eerst twee zijkanten: 10 cm breed. Kleinste hoogte 23 cm. Grootste 30 cm (zie fig. 1).
2. Achterkant: 10 cm breed; 40 cm hoog. Vier hoeken schuin afzagen (fig. 2).
3. Voorkant: 11 cm breed; 23 cm hoog. Op 7 cm van de bovenrand rond gat zagen van 3½ cm (fig. 3).
4. In elkaar zetten zo dat zijkanten klemmen tussen voor- en achterkant. Punten steken onder en boven uit. Passende bodem aan vast spijkeren.
5. Afdak van 16 cm × 16 cm.

Denk er bij het ophangen om, de *voorkant* naar het zuiden te hangen, want vogeltjes houden van warmte.

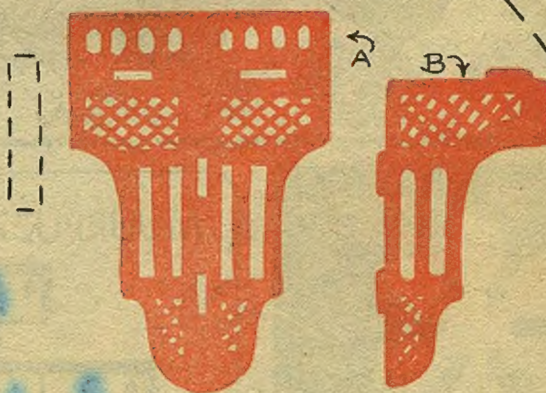

EEN CONSOLE

C.

GESCHIKT ZOWEL VOOR EEN BLOEMPOTJE ALS VOOR EEN BEELD. HET GEHEEL BESTAAT UIT DRIE STUKKEN: A, B EN C. HET BESTE IS DE TEKENING OVER TE NEMEN EN IN HAAR GEHEEL OVER TE TREKKEN MET CARBONPAPIER OP DE HOUTSOORT, DIE JE GEBRUIKT. DE TEKENING LINKS GEEFT DEEL B EN DE HELFT VAN DEEL A AAN (let ook op de rode tekeningen!). HET STUK MET DE BOOGLIJN IS NATUURLIJK VOOR HET BOVENPLANKJE. NA AFWERKING BEITSEN IN DE GEWENSTE KLEUR.

A.B

WIE PUZZELT ER MEE?

WAAR ZIJN DE ACHT KIPPEN VAN DIT MEISJE?

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenraadsel

Iris, Ever, Mond, Ader, Noot, Dood, Over, Mist, Dorp, Eten, Toen, Uien, Ibis, Nare, Loon, Egel, Idem, Deur, Erge, Neer.

IEMAND OM DE TUIN LEIDEN

Dat wil zeggen: iemand foppen, iemand bedriegen. Wanneer men iemand *om* de tuin leidt, dan laat men hem niet zien wat er *in* de tuin is, en dan weet hij niet of de bomen veel en mooie vruchten dragen en of de groente er goed voor staat. Hij wordt dus een beetje voor de gek gehouden, want juist datgene, waar hij belangstelling voor heeft, houdt men voor hem verborgen.

MUURPUZZLE

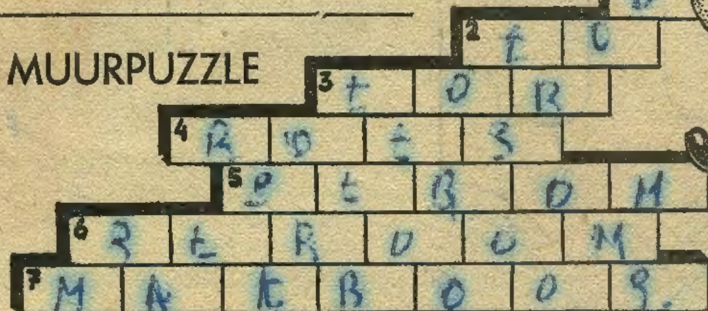
BOERIN, BERIN, REIN, REN, ER VER, VEER, ERVEN, DERVEN.

ONS SPREEKWOORDENRAADSEL

ZWART WIT HEBBEN

MUURPUZZLE

Op elke rij stenen vul je een woord in.

In elke steen één letter.

Elk woord bestaat uit de letters van het woord dáárvoor plus nog een nieuwe letter.

1 Uitroep.
2 Meisjesnaam (afkorting van Toos).
3 Ander woord voor kever.
4 Grote steenmassa.
5 Wanneer er 'n heel sterke wind opsteekt, spreekt men van.....
6 Als je het knopje omdraait, schakel je de electrische...... in.
7 Lid van de bemanning van een schip.

HOE TEKEN IK EEN KIKKER?

EEN GEZELLIG ONDERONSJE

Ga van 1 naar 44. Begin dan aan de 2e groep van 1a tot 52a en tenslotte de 3e groep van 1b tot 68b. Elke groep dus zorgvuldig apart houden.

DE DROOM VAN DARO, DE DURFAL!

Terwijl Daro zich in de boot liet zakken, zag hij door een patrijspoort twee mannen van Rubart's bende met de gouden bijl.

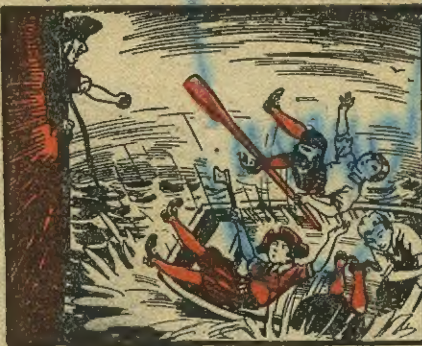
Ze hadden die uit Rubart's hut gestolen en Daro hoorde de een zeggen: „We gaan samen op zoek, Peter, en de schat is voor ons."

Op hetzelfde ogenblik stak Daro zijn hand door de patrijspoort en voor de zeerovers wisten wat er gebeurde, had hij de bijl te pakken.

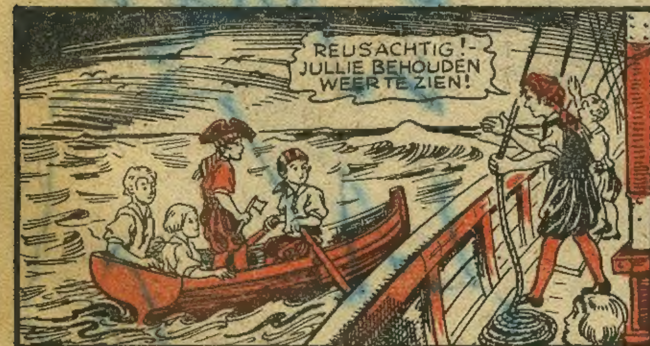
De zeerovers probeerden nog hem de bijl te ontrukken, maar ze waren te laat; met een sprong kwam Daro in de roeiboot.

Deze was echter op zulk een plotseling gewicht niet berekend; ze kapseisde en de vier vrienden gingen kopje-onder.

Weldra waren allen weer boven, maar de zware bijl belette Daro te zwemmen. Zou hij hem op het laatst nog moeten loslaten?

Gelukkig had Bas het gevaar bemerkt. Hij nam zijn kapitein op sleeptouw en nu zaten allen spoedig weer veilig in de roeiboot. Op „De rappe Jager" werden ze met vreugde ontvangen.

Er werd scheepsraad gehouden en allen waren het er over eens, dat het schateiland niet ver weg kon zijn. Rubart zwierf immers ook bijna steeds in deze streken rond.

Op Daro's bevel bleven ze wat zigzag varen en op een goede morgen kwam Sjel naar beneden stormen met de mededeling, dat er aan stuurboord land in zicht was.

Op een van takken gevlochten bank, door hoge bomen tegen de felle zon beschermd, zat een oud uitziend, maar nog krachtig man naar de zee te staren. „Ik meende toch een schip te zien," mompelde hij.